

Zygmunt Miłoszewski je opravdovým mistrem polské
krimi, ostatní autory žánru převyšuje rozdílelností třídy.

GAZETA WYBORCZA

Nezaplatitelný

ZYGMUNT
MIŁOSZEWSKI

THRILLER · HOST

Kapitola první

TATRY

Anatol Gmitruk visel několik desítek metrů nad zemí s obličejem přitisknutým k teplé skále a snažil se udržet rovnováhu na žulovém stupu o šířce centimetru. Jednou rukou se držel ve spáře a druhou se do ní pokoušel zasunout jisticí vklíněnc. Když došel k závěru, že ta potvora konečně dobře drží, zacvakl do ní lano ostře oranžové barvy, které ho spojovalo s partnerem stojícím o osm metrů níž. Zhluboka si oddechl. Když mu teď uklouzne noha, zastaví ho právě založené jištění, a nikoli partnerova hlava.

„Povol!“ houkl a pokračoval směrem vzhůru.

Lezl už víc než dvacet let, spíš rekreačně než závodně, a během tohoto výjezdu si s lítostí uvědomil, že se ráno v horské chatě probouzí s nadějí, že bude špatné počasí. Modrá obloha znamenala vstávání za úsvitu, vláčení batohu pod stěnu, velkou fyzickou námahu a především strach. Nerad si to přiznával, ale jeho strach se od sezony k sezoně zvětšoval; jako každému průměrnému čtyřicátníkovi mu záleželo na životě a na zdraví víc než průměrnému dvacátníkovi. Viset na nylonové šňůře připevněné ke kusu železa vraženého do kusu omšelé skály a pod sebou mít několik desítek metrů výšky... inu, určitě existují lepší způsoby, jak projevovat úctu k vlastnímu životu a pečovat o vlastní zdraví.

O tři metry výš založil do spáry další stoper a postupoval dál. Terén byl nyní méně náročný; rychle překonal několik dalších metrů kolmé stěny a dorazil k plotně, hladké jako travertinová podlaha v rezidenci nějakého boháče.

Olaf na něj zdola cosi zavolal.

„Cože?!“

„Ne-pa-dej!“

Skvělá rada, jako by měl snad v úmyslu padat, otloukat si hlavu o skálu a testovat odolnost lezeckého vybavení. Odklonil se od stěny, aby kolegu něčím usadil. Podíval se dolů a uviděl něco, co se mu ani trochu nelíbilo. Dva stopery, které předtím tak pečlivě založil do skály, vyskočily ven, sjely po laně k Olafovi a kývaly

se mu u rukou jako nějaké indiánské amulety. Lano volně viselo a pohupovalo se ve větru.

Pronesl nejhorší nadávku, jakou znal. Ale jen v duchu. Při lezení nikdy hlasitě neklel, ozvěna se nesla daleko a hory byly asi jediným místem, kde se snažil zachovávat dobré mravy.

Situace vypadala následovně. Mezi ním a Olafem bylo patnáct metrů lana, což znamenalo, že když spadne, poletí patnáct metrů volným pádem. Když bude mít smůlu, přistane kamarádovi na hlavě a umřou oba. Když bude mít štěstí, Olafa mine a poletí dalších patnáct metrů, takže než ho lano zadrží, překoná výšku deseti-patrového paneláku. Pokud ho tedy lano zadrží...

Přesto došel Anatol k závěru, že lézt dolů nemá smysl. Existovala pouze jediná cesta. Jen čtyři metry ho dělily od krásné vodorovné pukliny, které se bude moct chytit jako příčky žebříku.

„Povol!“ zavolal. „Lezu!“

Udělal čtyři krůčky, nějak to šlo. Snažil se nemyslet na to, že nesmí udělat sebemenší chybu.

„Jak to tam vypadá? Jde to?“ dolehlo k němu zdola.

Neodpověděl. Kapka potu mu stekla po nose, chvíli visela na špičce a pak spadla na skálu. Vytanula mu na mysl absurdní představa, že tímto způsobem vznikne kaluž a on na ní uklouzne.

K puklině mu zbývalo ještě půl metru. Měl příšerný strach, levá noha mu začala „dělat šicí stroj“, svaly se strachem a napětím začaly jemně, neovladatelně třást. Několikrát svaly opatrně napjal a uvolnil. Chvění ustalo.

Ve stejném okamžiku se rozezněl a rozvíbroval telefon, který měl Anatol zavěšený na sedáku. Pískaný motiv z *Mostu přes řeku Kwai*. Fju fju fju fju fju fí fí fí.

„Ne-ber to!“ z Olafova zoufalého hlasu bylo zřejmé, že si uvědomuje vážnost situace i skutečnost, že mu tenhle osmdesátikilový žok může každou chvíli přistát na hlavě rychlostí padesáti kilometrů v hodině.

Ještě několik krůčků. Telefon vibroval jako šílený a narážel právě do té nohy, která mu před chvílí vypověděla poslušnost.

Fju fju fju fju fju fí fí fí.

Lýtko se znovu začalo chvět, ale tentokrát se už třes nedal tak snadno ovládnout. No co, risk je zisk.

„Povol!“ vykřikl Anatol, skočil posledního půl metru a přistál oběma rukama v puklině. Byla opravdu pohodlná, skoro jako příčka žebříku. Cvakl se do staré skoby, kterou ve stěně zanechali dávní průkopníci tatranského lezení, a vzal ten zatracenej telefon.

2

Lanová dráha na Kasprowy Wierch se vlastně skládá ze dvou kratších. Kabina první lanovky pohltní malou část davu mačkajícího se na úpatí hor a doveze ji příjemnou cestou nad vysokými smrky do přestupní stanice v Myślenických Turních. Tam cestující přesednou do další kabiny, jejíž dráha je sice nejprve mírná, ale později stoupá prudce vzhůru nad skalnatým úbočím Kasprowa Wierchu. Vrcholu, který při svých skromných dvou kilometrech výšky představuje turistické centrum polských Tater, bránu do oblasti vysokých hor, posvátnou horu lyžařů a hlavně místo, kde člověka přijde pivo na dvanáct zlotých a použití toalety na dva.

Už několik hodin byla lanová dráha vybavena také kamerami ruské firmy Polus-ST, známého výrobce přenosných, bezdrátových bezpečnostních systémů. Byly rozmístěny takovým způsobem, aby bylo možné neustále sledovat všechny kabiny a nástupiště. Ta nejdůležitější, nacházející se úplně nahoře, zabírala stěnu, v níž mízela nosná lana — dvě pro každou kabinu — a mnohem tenčí tažné lano sloužící k pohybu kabiny. V záběru kamery byly postřehnutelné i malé černé prstence, které byly připevněny k nosným lanům a které připomínaly gumové zarážky. Ve skutečnosti to byla pouzdra obsahující nanotermit, laboratorně vylepšenou variantu termitu čili směsi hliníku a oxidu železitého, jež při vznícení dosahuje teploty tří tisíce stupňů Celsia. Obsah těchto nenápadných prstenců bohatě stačil k tomu, aby během vteřiny přepálil ocelové lano o průměru čtyřicet pět milimetrů.

Muž, který v současnosti vystupoval pod jménem Jasper Leong, se chystal opustit malou technickou budovu poblíž přestupní stanice v Myšlenických Turních. Zkontroloval na tabletu obrazy ze všech kamer. V Myšlenických Turních se do kabiny tlačili poslední turisté, kabina na Kaspově Wierchu byla prázdná, nepočítáme-li muže zajišťujícího její obsluhu. Za takového počasí lidé obvykle zůstávali co nejdéle nahoře anebo sestupovali do Zakopaného po turistických stezkách.

Dveře se zavřely a kabiny se současně daly do pohybu, jedna nahoru a druhá dolů. Ta, která stoupala, vypadala, jako by měla okna zalepená fototapetou s lidskými obličejí, tolik dětí i dospělých různého věku tisklo tváře k okenním tabulím.

Opustil technickou budovu a vyšel z lesa na cestu s omluvným úsměvem člověka, který se musel na okamžik vzdálit na nějaké odlehlejší místo, však to znáte, příroda si žádá své. S nikým se nedával do řeči, jen si upravil batoh na zádech a vydal se rázným krokem dolů, k civilizaci. Nikoho z těch, kdo ho cestou míjeli, nenapadlo, že by to mohl být někdo jiný než turista. Spíše zahraniční, protože polští muži kolem padesátky nemají tak vysportovanou postavu, vlasy upravené, jako by šli rovnou od holiče, sněhobílé zuby ani oči tak jasně zelené barvy, že ženy, které se do nich zadívaly, začaly uvažovat o tom, jestli nenosí barevné čočky.

Někteří kolemjdoucí ho zdravili a on odpovídal srdečným „hello“. Zahraniční turista, který si zamiloval Polsko a polské hory. Jmenoval se Jasper Leong a byl občanem Hongkongu, což dobře vysvětlovalo zvláštní přízvuk v jeho jinak dokonalé angličtině. Pracoval v oblasti telekomunikací, to víte, chytré telefony a tablety, to je budoucnost lidstva.

Jen nemnoho lidí znalo jeho skutečné jméno, původ a minulost. Dokonce i většina jeho obchodních partnerů měla za to, že Hermod je název společnosti. Zdálo se jim totiž nemožné, aby byl jediný člověk schopen plnit jejich často velice rafinované požadavky. Proto snadno přijímali a rozšiřovali zkazky o zločineckém kartelu, který funguje na principu velké korporace, má pobočky

v největších metropolích světa, síť agentů a utajené základny v podobě ponorek se skleněným dnem.

Ve skutečnosti pracoval Hermod vždycky sám.

3

Olaf rychle a obratně překonal úsek, který je dělil, takže byl u Gmitruka během několika minut.

Mrkl přes rameno dolů.

„Nejhorší už sice máme za sebou, ale poslední dýlku povedu já. Už jsem si užil strachu za celej výjezd. Půl hodiny jsem si představoval, jak mi tvůj důchodcovskej zadek přistává na hlavě, div jsem se nepočural strachy.“

„Zadek možná, ale ne důchodcovskej.“

„Je mi líto, starouši. Ale kdo z nás dvou bude za tři týdny v důchodu? Jo, vím, že ti ještě není čtyřicet, že je to vojenskej důchod, že jako vysloužilá guma máš teď před sebou spoustu novejšch možností, jako třeba práci sekuriťáka v supermarketu nebo hlídače na parkovišti. Dá se říct, že život teprve začíná, vidíte, pane majore?“

„Slíbil jsem, že skončím po dvaceti letech služby. Tak končím.“

„Myslel jsem, žes byl zproštěn svejšch slibů.“

Narážka vyzněla do prázdna a Olaf Anatola dál neprovokoval, chápal, že téma je ještě citlivé. Teprve teď si všiml, že místo aby se parťák chystal k dalšímu lezení, balí vybavení do batohu.

„Zbláznil ses?“

Anatol se na přítele podíval, ale v očích neměl ani lítost, ani omluvu. Jen chladný, soustředěný výraz profesionálního vojáka.

„Ne. Volali mi. Musíme slanit. Hned.“

„Ale vždyť je to jenom jedna dýlka a pak můžeme sejít po značce. Třeba potkáme nějaký skautky.“

„Pohni.“

„Ty si děláš srandu.“

„Ne.“

Olaf si vzdychl. Začal balit náradí a rozhlížel se po místě k založení slanění.

„Můžeš mi aspoň říct, o co jde?“

Gmitruk zavrtěl hlavou.

„Musel bys mě zastřelit?“

„Ne. Škoda munice. Použil bych tajnej smrtící prostředek ozbrojených sil Polský republiky.“

Lezli spolu už tolik let, že se nemuseli domlouvat, co dělat. Během několika minut byli sbaleni a připraveni slanit. Provlékli lano a oba jeho konce hodili do propasti pod sebou. Oranžový had se zakýval v sílícím větru, blížila se změna počasí.

Olaf založil lano do slaňovací osmy.

„Smrtící prostředek ozbrojených sil Polský republiky. Nejspíš cirhóza jater, co?“

„Slaňuj.“

Olaf se odrazil nohama od plotny a sjel dolů. O trochu později překonal Gmitruk čtyřmi skoky úsek, který ho ještě před chvílí stál tolik nervů.

„Jakej ty vůbec můžeš mít po dvaceti letech důchod? Pár grošů?“

„Mám příplatky.“

„Jaký?“

Gmitrukovi se z prsou vydral povzdech dobře známý malým dětem, které slyší stejný zvuk, když se na začátku výletu podesáté zeptají: „A kdy už tam budeme?“ Beze slova stáhl lano a připravil ho k dalšímu slanění. Od úpatí stěny je dělily ještě tři podobné úseky.

„Musel bys mě zastřelit?“

Místo odpovědi udělal Anatol neurčité gesto.

„Hele, přestaň už tajnůstkařit. Ty příplatky snad reguluje nějaký zákon, a ne tajná směrnice NATO vydaná v pěti číslovanejších kopiích.“

„Byl bys tak laskavej a jel už?“

Olaf přikývl a založil osmu.

„Za spoluúčast na fyzickým potírání terorismu dvě procenta základu za každéj rok a jedno procento za každéj rok výzvedný služby za hranicema státu. Něco se nasbírání.“

Olaf se zasníl.

„Panebože, až tohle vytáhneš před skautkama, budeme na Pětce šoustat tejdén v kuse.“

„Slaňuj.“

4

Počasi se rychle kazilo, ale Janusz Hauptmann tomu nepřikládal žádný význam. Opřel se o zábradlí vyhlídkové terasy na Kasprowé Wierchu, aby odlehčil bolavé noze, a hleděl na horské vrcholy, jejichž jména neznal a které mu byly lhostejné. Kromě jednoho. Kamenná pyramida v popředí byl Kościelec, hlavní objekt na fotografii v jeho kuchyňském kalendáři, měsíc únor, rok 2008. Měl se na tuhle horu dívat dvacet osm dní a díval se na ni skoro rok, protože poté, co se jeho žena o masopustu nečekaně odstěhovala ke svému studentovi — druhého ročníku! —, upadl do hluboké deprese, a když měl konečně sílu na to, aby obrátil stránku v kalendáři, ukázalo se, že je rok 2009.

Nikdy neměl rád hory, a přesto prozřetelnost neustále splétala jeho osudy s těmi odpornými hromadami kamení. To na horách potkal svou budoucí ženu Izabellu (opravdu to měla v občance napsáno takhle — se dvěma l). To z hor pocházel student jménem Matěj, co mu Bellu přebral, prý opravdový goral. Což je vlastně dobrá zpráva, protože tím pádem existuje vysoká pravděpodobnost, že teď chlastá a pravidelně tu pitomou ženskou mlátí. To do hor ho přivedla kariéra geologa se specializací na zkoumání krasových jevů. To na horách ho před čtrnácti dny napadl nějaký místní otrapa, štípl mu náprsní tašku a ještě ho tak nešťastně kopl, že mu museli dát pravou nohu do dlahy. A na horách poznal nedávno ženu. První od časů Izabelly. Náhodné setkání se změnilo v internetový, den ode dne intenzivnější flirt a přivedlo ho až na terasu téhle hory hemžící se turisty, kde pivo stojí dvanáct zlotých a čurání dva. To radši umře žízni a nadělá si do kalhot, než aby jim tu radost udělal.

Občas ho dokonce napadlo, že v těch horách plných reklam bude muset i zemřít. Tehdy, v roce 2008, přemýšlel o sebevraždě a po dlouhých úvahách dospěl k závěru, že nejlepší bude smrt podchlazením. Jít v zimě někam vysoko, svléknout se, chvíli cvakat zuby a potom klidně usnout. Milá, bezbolestná smrt.

Podíval se na hodinky. Od domluveného času setkání uplynuly dvě hodiny. Vítr byl stále silnější a stále studenější a ke Kasprowu Wierchu se rychle blížilo šedivé mračno a stíralo mu z výhledu další a další horská pásma. A navíc se mu začínalo chtít čurat. Bylo načase uznat, že dostal kopačky, a vrátit se zpátky.

Koupil si jízdenku a nastoupil do kabiny lanovky. Zbytek turistů si s přicházející změnou počasí očividně nelámal hlavu, protože až na průvodčího byla kabina prázdná. Janusz Hauptmann se s úlevou posadil na úzkou lavičku a natáhl pohmožděnou nohu. Snažil se nedívat směrem k propasti.

5

Na přestupní stanici v Myślenických Turních šedesát turistů trpělivě čekalo, až je automatická branka vpustí do kabiny, která je doveze na vrchol. Převažovali nováčci, takže celá skupina mlčky hleděla směrem ke Kasprowu Wierchu na lana stoupající prudce vzhůru. Možná to nebylo tak nepřírozené jako dopravní trysková letadla, nicméně představa, že člověk svěří svůj život něčemu, co vypadá jako rybářský vlasec natažený mezi skalami, vyvolávala u většiny shromážděných mírný neklid.

Joanna Banaszeková žádný neklid necítila, bylo jí všechno jedno. Po pěti letech, kdy sama vychovávala dva syny, konečně poznala muže, který byl natolik fajn, že se rozhodla představit ho chlapcům při společném výletu do hor.

Byla to chyba. Začalo to hysterií a skončilo otevřenou agresí. Každé gesto mělo jednoznačný význam, každé slovo mělo závažnost apokalyptického zjevení. Všední činnosti a všední věty se proměnily v noční můru.

Branka se otevřela a lidé se začali hrnout dovnitř. Byla ráda, začínala už mrznout, zvedal se studený vítr, ale tak to na horách chodí. Prudce vykročila a špička jejího dlouhého deštníku zůstala trčet v mříži nástupiště. Lidé se jí s pokašláváním a funěním vyhýbali.

Antonín jí pomohl deštník vytáhnout a jemně ji vtlčil dovnitř, dveře se za nimi zavřely. Starší syn mu prudkým pohybem vytrhl deštník z ruky, přičemž se tvářil, jako by ho bral malomocnému žebrákovi. Pak s úsměvem podal ukořistěný předmět matce.

Podívala se na skalnatý vrchol a pomyslela si, že tam nahoře se musí něco stát. Buď někdo někoho shodí do propasti, anebo najdou společnou řeč. Rozhodně si nedokázala představit, že by zpáteční cesta měla proběhnout ve stejné atmosféře.

6

Všude kolem panovala prázdninová nálada a muž vystupující momentálně pod jménem Jasper Leong jen s největším úsilím potlačoval chuť dát si pivo. Seděl nad druhou colou v nezapadlejším koutě baru Jurta v Kužnicích, hned vedle dolní stanice lanovky, a vypadal jako jeden z těch nešťastníků, kteří se nedokážou odlepit od telefonu.

Ve skutečnosti Hermod stále dokola přepínal mezi záběry ruských kamer a snažil se nepropást správný okamžik. Počasí mu dělalo starosti. Blížící se mračno znamenalo jednak mlhu a špatnou viditelnost, jednak déšť, který mohl přerušit spojení s kamerami a detonátory.

Musel si pospíšit.

Mlčky sledoval na displeji, jak do kabiny lanovky v horní stanici nastupuje jediný cestující — kulhající muž pohybující se malými krůčky, jako by se mu chtělo čurat.

Pak chvíli pozoroval hezkou, dobře udržovanou, ale poněkud sevřeně působící ženu po třicítce, která na nástupišti v Myslenických Turních zápasila s deštníkem a v posledním okamžiku se vmáčkla do davu uvnitř kabiny.

Odložil tablet a sáhl do batohu pro telefon.

Major Anatol Gmitruk nechal Olafovi veškeré nářadí kromě malé sportovní lahve s vodou, kterou si zastrčil do boční kapsy kalhot, a vyslal přítele do chaty s rozkazem, ať čeká a dává pozor, aby turisté nevypli všechno pivo. On sám teď klusal vyrovnaným tempem ke Kasprowu Wierchu. Běh po rovině, bez batohu a v chladivém horském větru mohl být dokonce příjemný, nebýt známého napětí, které Anatola doprovázelo při každé misi. Ještě jednou se spojil se svým velitelem, ještě jednou byl ujištěn, že nejde o žádná cvičení.

Na úpatí Kasprowa Wierchu, pod svahem, který bývá v zimě rájem lyžařů a nachází se na opačné straně hory než lanovka, přešel z běhu do rychlé chůze. Pokud někdo pozoruje okolí, mohl by muž běžící do kopce mezi pomalu se šinoucími turisty upoutat jeho pozornost.

Průvodčí lanovky si tiše pohvizdoval do rytmu současného polského hitu, který právě vysílala stanice RMF. „Tvůj dech je kyslíkem, co ve mně má své místo,“ kvílela jakási dorostenka, spolu s hvízdáním to tvořilo šílenou směsici. Janusz Hauptmann přesto raději poslouchal rádio, než aby se kochal pohledem z okna. Od dětství trpěl strachem z výšek a tento úsek byl nejhorší. Kabina vypadla z nástupiště horní stanice, jako by ji někdo vyplívl, a ve výšce téměř dvou set metrů nad zemí se rychle vzdalovala od horské stěny. Hauptmann věděl, že má všude kolem sebe volný prostor, a to vědomí muselo nějak působit na bránici, protože jen stěží popadal dech.

Pár minut, musí vydržet jen pár pitomých minut. Kabina pokračovala v cestě k Myšlenickým Turním, vysoko nad kamenitou strží. Hauptmanna potěšilo, když uviděl kabinu jedoucí opačným směrem. Jakmile se minou, bude mít polovinu cesty za sebou.

Bolestně vnímala tu disharmonii. Na jedné straně divoká krása hor obklopující je ze všech stran, volný prostor, svoboda. Na druhé straně tlačení jako v dobytčáku, oštěpkový dech a další nepříjemné pachy za doprovodu příšerné písni, jejíž text snad vytukala opice na psacím stroji. „Chci vyplnit prostor normálním vzduchem, chci najít štěstí za všedním ruchem.“ Joanna Banaszeková si vzdychla, nemohla se dočkat, až se prostor kolem ní vyplní normálním vzduchem, nic víc v tomto okamžiku ke štěstí nepotřebovala.

Otřela mírně zapařené okenní sklo, aby se mohla podívat dolů na svoje oblíbené místo v Tatrách, hotel na Kalatówkách. Hranatá budova usazená na rozlehlé louce působila jako naprostý protipól jejich současné situace. Tady nahoře bylo všechno lehké, vzdušné, nejisté, malá plechová skříňka zavěšená na dvou tenkých provázcích. Tam dole se žulové zdi pevně zvedaly nad morénou jako symbol stability a bezpečnosti. Nebude špatné dát si na takovém místě večeri, kdo ví, třeba zde i muži jejího života najdou společnou řeč.

„Mami, hele, hele!“ Alois ji začal tahat za rukáv a ukazovat na cosi za oknem na opačné straně.

Shora se k nim pomalu blížila druhá kabina. Z této perspektivy vypadala, jako by plula vzduchem.

„Jede rovnou na nás!“ zapištl hystericky Adam, její starší syn.
„Srazíme se!“

Mladší syn se jí okamžitě pověsil na nohu.

„Já nechci!“

V tu chvíli si připadala stará a unavená.

„Ale nesrazíme,“ řekla klidně a naklonila se k Adamovi. „A ty se uklidni,“ zasyčela, „nebo se první lanovkou vrátíš dolů a tam na nás budeš čekat.“

Přála si, aby už byli nahoře. Měla ráda prostor, lanovky, cestování v letadle, ale jen tehdy, když byla sama. S dětmi ji vždycky přepadal pocit nejistoty. Toužila je vidět stále na pevné zemi, v bezpečí. Napadaly ji děsivé myšlenky, v letadle si vždycky vybavovala

různé katastrofy, hejna ptáků nasátá do motoru, zamrzající rychlostní čidla. Teď si vzpomněla na katastrofu lanovky v Cavalese, kde vojenské letadlo přetalo křídlem nosné lano. Zapamatovala si, že cestující nezabil ani tak pád, jako spíš třítunový závěs, který rozmačkal kabinu i s lidmi.

Zaradovala se, když si uvědomila, že jsou už v polovině cesty.

Sledovala blížící se kabinu, byla úplně prázdná, když nepočítala průvodčího a legračního chlapíka ve starodávných brejličkách z tenkého drátu.

„Ale musím dál už jít, abych našla svůj klid,“ zakvílelo z reproduktorů a lanovka se náhle zastavila. Překvapení cestující popadali jeden na druhého a začali mumlat omluvy.

Obě kabiny se chvíli tiše pohupovaly vedle sebe.

10

Byl v polovině cesty z údolí na Kasprowy Wierch, už zřetelně rozeznával turisty stojící na vyhlídkové terase, když zazvonil telefon. Zhluboka se nadechl, aby nefuněl do sluchátka, a vzal to.

„Nemůžeš předním vchodem. Je to špatný.“

„Jak špatný?“

„Spojil se s náma a nařídil nám zastavit obě kabiny na horním úseku. Vyhrožuje, že když nesplníme jeho požadavky nebo když zkusíme udělat nějakou pitomost, jako poslat vrtulník, vojáky nebo evakuovat cestující, dojde ke katastrofě.“

„Kolik?“

„Dvě osoby jedou dolů, jedenašedesát nahoru. Spousta dětí.“

Gmitruk se ani neptal, jaké má terorista požadavky. Za prvé to pro něj nemělo význam a za druhé by se to beztak nedověděl. Peníze, možná nějaké politické ústupky. Od doby vstupu do NATO muselo Polsko se svými lesy, v nichž mohlo zmizet ledacos, prokázat spojencům nejruznější služby. Aféra s letouny CIA, to ještě nebylo nic ve srovnání s případy, o kterých věděl on, a to věděl jen o malém procentu. Byla to trpká cena za vstup, která měla zůstat

veřejnosti navždy utajena. Podobně jako to, kolikrát se s teroristy vyjednávalo. Oficiálně sice žádný stát s teroristy nejedná, ale ve skutečnosti padne mnoho milionů z kapes daňových poplatníků na to, aby se všechno vyřídilo tichou cestou. Tichá vyjednávání, tiché platební převody, někdy i tiché likvidace. Klidný spánek občanů není nikdy zadarmo. Bylo mu jasné, že v tomto případě kývnou představitelé státu na cokoli, jen když se na televizních stanicích celého světa neobjeví záběry vraku lanovky plného dětských mrtvolek.

„Jaká je šance, že blufuje?“

„Nulová. Zrovna vytahujeme na Kalatówki teleskop. Pořádně si prohlédneme nástupiště na Kasprowě Wierchu a stožáry, pak budeme vědět víc. Co myslíš ty?“

Gmitruk chvíli přemýšlel, pokoušel se vcítit do teroristovy kůže.

„Stožáry ne. Jsou dost pevný. A hned vedle je turistická značka, moc čumilů. Lana. Nejslabší článek.“

„Kde?“

„Na vrcholu, při upevnění. Přestupní stanice je v lese, tu by sledoval těžko. Mohla by se tam nepozorovaně dostat celá rota ženistů.“

„Nápady?“

„Jeden. Zkusím to zadním vchodem.“

„Budeme tě průběžně informovat.“

A signál. Žádné „drž se“, „děkujeme“, „jsme s tebou“. Toho si na armádě cenil nejvíc. A dokonce by ještě chvilku zůstal, ale slib je slib. Dvacet let a odchod. Viděl na vlastní oči, v jaké trosky se proměnili ti, pro něž se vojenská služba stala závislostí.

„Ani omylem.“ Průvodčí zopakoval tu větu velice pomalu a velice důrazně.

„Ale já to nevydržím,“ řekl Janusz Hauptmann stejným tónem.